



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی
رساله جهت اخذ دکترا در رشته بهداشت باروری

عنوان

**طراحی، روانسنجی و اجرای ابزار تمایل، نگرش و انتظارات جوانان
ایرانی در مورد ازدواج: یک مطالعه اکتشافی**

اساتید راهنما

دکتر زهرا بهبودی مقدم

دکتر محمد شریعتی

استاد مشاور

دکتر عباس عبادی

نگارش

مریم کشاورز

۱۳۹۷

چکیده

هدف: ایران مانند سایر کشورهای در حال توسعه، در حال گذار از سنت به مدرنیته است که با تغییرات گسترده در تمامی موضوعات اجتماعی مانند ازدواج و انتخاب همسر مواجه است. آمار ثبت شده در مرکز آمار ایران نشان دهنده کاهش میزان ازدواج است. انجام تحقیقات کیفی و کمی به منظور بررسی نگرش و انتظارات جوانان از ازدواج در جهت دستیابی به موانعی که موجب تاخیر در ازدواج می گردد، حائز اهمیت است.

روش کار: این مطالعه ترکیبی اکتشافی در ۳ مرحله: ۱- بخش کیفی، ۲- بخش کمی با هدف طراحی و روان سنجی ابزار و ۳- اجرای ابزار در سطح ۲۲ منطقه شهر تهران انجام شد. در بخش کیفی مطالعه با انجام ۲۵ مصاحبه عمیق و نیمه ساختار یافته با ۲۲ نفر از زنان و مردان مجرد ۱۸-۲۹ ساله شهر تهران، تمایل، نگرش و انتظارات جوانان از ازدواج تبیین گردید. نمونه گیری در این بخش با ۲ روش مبتنی بر هدف و گلوله برفی تا اشباع داده ها ادامه یافت. در بخش استقرایی، گویه های ابزار از کد های استخراج شده از متن مصاحبه ها تدوین گردید. سپس جهت تکمیل گویه ها از رویکرد قیاسی و بررسی متون و پرسشنامه های موجود استفاده گردید. به منظور تعیین روایی و اعتبار ابزار طراحی شده از روایی محتوا (نسبت روایی محتوی و شاخص روایی محتوی)، روایی صوری (کیفی و کمی)، اعتبار سازه (تحلیل عاملی اکتشافی) و جهت تعیین پایایی ابزار، از همسانی درونی و ثبات استفاده شد. در مرحله اجرای ابزار در سطح ۲۲ منطقه شهر تهران، اطلاعات مربوط به تمایل، نگرش و انتظارات زنان و مردان مجرد ۱۸-۲۹ ساله در مورد ازدواج جمع آوری و با استفاده از آمارهای توصیفی و استنباطی تجزیه و تحلیل گردید.

یافته های پژوهش: از تحلیل داده های بخش کیفی مطالعه، شش طبقه اصلی شامل: حس تعالی (۴) طبقه فرعی و ۸ زیر طبقه فرعی)، دستیابی به آرامش (۲ طبقه فرعی و ۵ زیر طبقه فرعی)، باور رسیدن به ثبات (۲ طبقه فرعی و ۳ زیر طبقه فرعی)، ضرورت ازدواج (۳ طبقه فرعی و ۳ زیر طبقه فرعی)، همسانی در همسری (۷ طبقه فرعی و ۱۰ زیر طبقه فرعی) و متعهد بودن (۲ طبقه فرعی و ۶ زیر طبقه فرعی) بدست آمد. پس از روایی محتوایی و صوری، شاخص روایی محتوای کل ابزار، ۰/۹۵ بدست آمد. روایی سازه با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی و با حجم نمونه ۲۱۵ نفر انجام شد. در تحلیل عاملی اکتشافی ۶ عامل: تمایل، انتظارات، نگرش جبرانی، تکاملی، منفی و فرهنگی مشخص گردید. پایایی برای هریک از ۳ حیطه تمایل (۰/۸۶۵)، نگرش (۰/۸۳۲) و انتظارات (۰/۷۵۸)، همچنین همسانی درونی (آلفا کرونباخ= ۰/۹۴) و شاخص همبستگی درون خوشه ای ابزار پس از ۲ هفته ($ICC = 0.969, p < 0.001$) برای کل ابزار بدست آمد. در نهایت روایی و پایایی نسخه نهایی ابزار تمایل، نگرش و انتظارات در مورد ازدواج با ۲۷ گویه به تایید رسید. در مرحله اجرا میانگین نمره تمایل، نگرش تکاملی و جبرانی بین زنان و

مردان پاسخگو تفاوت آماری معنی داری داشت، به طوریکه زنان در مقایسه با مردان، در بخش انتظارات و نگرش تکاملی به ازدواج نمره بالاتری را کسب نمودند ($p < 0.001$). به طور معنا داری زنان در مقایسه با مردان شرایط و آمادگی بیشتری برای ازدواج داشتند ($p < 0.001$).

نتیجه گیری: از نظر جوانان ایرانی ازدواج یک امر ضروری است که موجب ایجاد حس ثبات و آرامش در زندگی شده و در نهایت منجر به تکامل و تعالی افراد می گردد، هم چنین همسانی در همسری و متعهد بودن شریک زندگی در تمامی جنبه ها و پذیرش نقش ها از جمله: نقش همسری و والدی از انتظارات جوانان بود. فرم فارسی ابزار تمایل، نگرش و انتظارات در مورد ازدواج با ۲۷ گویه به عنوان ابزاری روا، پایا و مطابق با شرایط فرهنگی جامعه ایرانی معرفی می گردد. روانسنجی ابزار در رده های سنی بالاتر می تواند در سر لوحه ی پژوهش های بعدی قرار گیرد.

واژگان کلیدی: تمایل، نگرش ها ، انتظارات ، ازدواج



Tehran University of Medical Sciences

School of Nursing and Midwifery

Thesis for PhD Degree in Reproductive Health

Title:

**Development, psychometric properties and
implementation of desire, attitude and expectation
to marriage instrument in Iranian youth: An
Exploratory Study**

Chief Advisor:

Dr. Zahra behboodi Moghadam

Advisors:

Dr. Mohammad Shariati

Dr. Abbas Ebadi

by:

Maryam Keshavarz

2018

Abstract

Objective: Iran like other developing countries, is at the stage of transition from tradition to modernity which faces with wide changes in all social topics such as marriage and mate selection. Statistics recorded in the center of Iranian statistics indicate a decrease in marriage rate. Carrying out qualitative and quantitative research is important to examine the attitude and expectations to marriage in unmarried people in order to achieve barriers that delay the marriage.

Methods: This exploratory mixed study was conducted in three stages: a qualitative section, psychometric and tool design, also the implementation of the instrument in the 22 districts of Tehran city. In the qualitative part of the study, after 25 deep and semi-structured interviews with 22 unmarried men and women in rang of 18-29 years age, have been explained desire, attitude and expectations to marriage. Sampling in this section continued with purposive and snowball methods until saturation data. In the induction section, the instrument items were extracted from the text of the interviews, then, in the deductive approach, literatures review and existing questionnaires were used to complete the items. This instrument was validated using content validity (content validity ratio and content validity index), face validity (qualitative and quantitative) and construct validity with exploratory factor analysis. Internal consistency and test-retest were used to achieve reliability of the instrument. At the stage of implementation of the tool Tehran city, information about the desire, attitude and expectations to marriage in unmarried men and women was analyzed with using descriptive and analytical statistics.

Results: In the qualitative part of the study, six main categories including: the sense of excellence (4 sub-categories and 8 sub-sub categories), achieve to calm (2 sub - categories and 5 sub-sub categories), belief in achieving stability (2 sub-categories and 3 sub-sub categories), the necessity of marriage (3 sub-categories and 3 sub-sub categories), homogeneity in the mate selection (7 sub floors and 10 sub-sub categories) and commitment (2 sub floors and 6 sub-sub categories). Content validity index of the entire of instrument was 0.95. Construct validity was performed using exploratory factor analysis and sample size was 215 unmarried youth. Exploratory factor analysis identified 6 factors: desire, expectations, compensatory, developmental, negative and cultural attitude. Reliability for each of the three domains: desire (0.865), attitude (0.832) and expectations (0.758), also internal consistency (Cronbach's alpha coefficient = 0.94). Intra-cluster correlation index showed the consistency of instrument ($p < 0.001$), ICC = 969) with two weeks intervals. Finally, the validity and reliability of the final version of the instrument of desire, attitude and expectations was confirmed with 27 items. At the implementation stage, the mean score of desire, developmental and compensatory attitude between women and men was statistically significant ($p < 0.001$).

Conclusion: The concept of marriage in terms of Iranian youth is an essential element that can help to create a sense of stability, achieve calm in life and ultimately leads to excellence of individuals. Similarity in mate selection and the commitment of the partner in all aspects and accepting roles of husbandry and paternal were unmarried people's expectations. The Persian form of desire, attitude and expectations to marriage scale

(DAEMS) with 27 items is a valid and reliable instrument, according to the cultural conditions of the Iranian community. Psychometric of the instrument at a higher age has become a key focus of future research in Iranian people.

Key Words: Desire, attitudes, expectations, marriage